

Silvijos Knezekytės nuotraukoje – tūkstančiai maldininkų Šiluvos šventovės aikštėje Dievo Motinos Gimimo (Šilinių) iškilnėse 2007 metų rugsėjį.

Ganytojiškas laiškas

Kunigams, Dievui pašvęstojo gyvenimo nariams ir visiems tikintiesiems Dėl pasirengimo Dievo Motinos Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų Jubilejui

Broliai ir seserys Kristuje,

2008 metais švęsime Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų Jubilejų. 1608 m. įvykęs apsireiškimas buvo didelė Dievo dovana istorijos audrų blaškomai mūsų tautai. Keturis šimtmečius šio įvykio prisiminimas ir gausios Marijos užtarimu gaunamos malonės gaivino Lietuvos žmones ir padėjo jiems išsaugoti ištikimybę Kristaus Evangelijos nušviestam keliui.

2008 m. švenčiamas Dievo Motinos Marijos apsireiškimo Jubilejus taps proga atnaujinti tikėjimą ir įsigilinti į tai, ką Švč. Mergelė Marija anuomet norėjo pasakyti ne tik Šiluvos žmonėms, bet visai Lietuvai ir visam pasauliui, kuris, Marijos žodžiais tariant, dabar tik "aria ir sėja". Dievo užmiršimas ir Jo nustūmimas į gyvenimo paribį yra didžioji pasaulio nelaimė.

2008 m. Jubilejaus iškilnės bus labai reikšmingas įvykis Bažnyčios gyvenime, bet nemažiau svarbus bus ir pasirengimo laikotarpis. Jis galbūt yra net svarbesnis, nes pilnai ir vaisingai išgyventi Švč. M. Marijos apsireiškimą bus galima tik tuomet, kai tam paskirsime pakankamai laiko ir dėmesio.

Trokšdamas, kad šis įvykis atneštų kaip galima daugiau dvasinių vaisių, skelbiu Šiluvos Dievo Motinos apsireiškimo Jubiliejaus preliminarą programą, į kurią kviečiu įsitraukti kunigus, pašvęstojo gyvenimo asmenis ir visus tikinčiuosius. Pasirengimo programą pradėsime vykdyti 2006 metais švęsdami Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaidus.

Rengdamiesi Jubilejui sieksime šių tikslų:

- Gyvo ir brandaus tikėjimo bei jo praktikos ugdymo,
- Sąmoningo naudojimosi sakramentais, ypač Sutaikinimo sakramentu ir Eucharistija,
- Krikščioniškos šeimos ugdymo,
- Dvasinių pašaukimų brandinimo,
- Bažnyčios vaidmens asmeniniame ir tautos gyvenime branginimo ir
- Šiluvos Dievo Motinos Marijos kulto populiarinimo.

„Čia buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar ariama ir sėjama“ – šis Dievo Motinos Marijos skundas, pasakytas mūsų tikėjimo broliams, ragina ypač kreipti dėmesį į:

- Mišių šventimą,
- Eucharistijos garbinimą, ypač iškilmingą adoraciją,
- Sutaikinimo sakramento sąmoningą šventimą,
- Ekumeninį bendradarbiavimą ir
- Švč. M. Marijos vaidmens išganymo istorijoje iškėlimą.

Rengiantis didžiajam Dievo Motinos Marijos Jubilejui numatomos šios veiklos kryptys ir priemonės, kurios vėliau galės būti papildomos ir tobulinamos:

- Sujungsimė Baziliką ir Apsireiškimo koplyčią į vieną sakralinę erdvę;
- 2007 ir 2008 metais visose parapijose ypač iškilmingai švęsimė Dievo Kūno ir Kraujo iškilmę bei organizuosimė Eucharistijos adoracijas;
- Nuo 2006 m. Švč. M. Marijos Gimimo šventės iki 2008 m. švęsimė Jubiliejaus visose parapijose, panaudodami visas turimas priemones, populiarinsimė Šiluvos Dievo Motinos Marijos apsireiškimą ir skatinsimė pamaldumą į Švenčiausiąją Mergelę Mariją;
- Kasmet iš kiekvienos parapijos į Šiluvą organizuosimė piligrimines keliones, įtraukdami į jas suaugusius, jaunimą ir vaikus;
- Parapijose, dekanatuose ir arkivyskupijos centre kasmet švęsimė ministrantų ir Eucharistijos adoruotojų šventes;
- Išleisimė Šiluvos istoriją, vadovą piligrimams ir kitus šios šventos vietos populiarinimui skirtus leidinius;
- Stiprinsimė katechezę parapijose, akcentuodami Eucharistijos slėpinį ir pamaldumą Dievo Motinai Marijai;
- Populiarinsimė Šiluvos Dievo Motinos apsireiškimą Lietuvoje ir už jos ribų;
- Iki 2008 metų rugsėjo vyks Eucharistijos kongresai visuose arkivyskupijos dekanatuose;
- Kauno arkivyskupijos Eucharistijos kongresas vyks 2008 metais Šiluvoje ir Kaune.
- Rengiantis Jubilejui visose parapijose sielovadinis prioritetas bus šeimų ir dvasinių pašaukimų ugdymas;
- Per 400 m. Jubiliejaus iškilmę Šiluvoje švęsimė Šeimų šventę;
- Per ruošimosi Jubilejui laikotarpį parapijose organizuosimė mariologines konferencijas, o Kaune ir Šiluvoje - Mariologinį kongresą.

Visus pasirengimo darbus ir Švč. M. Marijos apsireiškimo 400 m. Jubiliejaus šventę organizuos Kauno arkivyskupo paskirtas komitetas, kuris pasinaudos pasirengimo Kauno arkivyskupijos Sinodui ir jo priimtų dokumentų gairėmis. Į pasiruošimo Jubilejui darbus kviesimė visas Lietuvos vyskupijas ir išeivijos parapijas. Organizuoti pasiruošimą Dievo Motinos Marijos apsireiškimo Jubilejui JAV, pritariant Čikagos arkivyskupijos Ordinarui, pavesimė Čikagos Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo parapijos kunigams, o kitose

valstybėse, kuriose lietuviai yra susijungę į parapijas, kviesime prisidėti prie pasirengimo Jubiliejui darbų ten dirbančius kunigus ir parapijų komitetus.

Kviečiu visus dvasininkus, Dievui pašvęstojo gyvenimo narius ir pasauliečius teikti pasiūlymus ir aktyviai įsitraukti į pasirengimo Jubiliejui darbus, kuriuos su pasitikėjimu pavedame Švč. Mergelės Marijos globai.

Šiluva, 2006 metų rugsėjo mėnesio 8 diena.

*Sigitas Tamkevičius
Kauno arkivyskupas metropolitas*

Paskui Kristaus kryžiu, ganytoją S. Tamkevičių ir vedantį jaunimą su fakelais, pilgriminė eiseną apylinkės šilais su malda žengia į Šiluvos miestelį, kur klausysis Dievo žodžio ir švęs Eucharistijos liturgiją. Silvijos Knezkytės nuotrauka.

Šiluvos istorija (II dalis)

XVI a. Šiluvą pasiekė krikščioniškoji reformacija, kurią rėmė apylinkę valdę dvarininkai. Jonas Zaviša šalia Šiluvos pastatydino Evangelikų liuteronų koplyčią, jo brolis Merkeliš laikomas Šiluvos Evangelikų reformatų parapijos įkūrėju. Kurį laiką Šiluvoje veikė reformatų koplyčia ir katalikų bažnyčia, tačiau 1560 m. Šiluvą ėmus valdyti reformacijos skleidėjui Merkeliui Šemetai, Šiluvos katalikų bažnyčia gana greitai nustojo veikti. Reformatė Sofija Vnučkienė iš tuometinių Šiluvos valdytojų perpirko nusavintas parapijos žemes ir užrašė jas reformatų bendruomenei. Jos sumanymu, Šiluva turėjo tapti Evangelikų reformatų centru. Joje buvo įkurta vienintelė Lietuvoje kalvinų seminarija.

Apie 1569 m., Šiluvoje dar šeimininkaujant Merkeliui Šemetai, paskutinis Šiluvos klebonas Jonas Holubka surinko išlikusias bažnyčios vertybes bei dokumentus ir, viską sudėjęs į geležimi kaustytą dėžę, užkasė netoli buvusios bažnyčios. Katalikų bažnyčia, manoma, buvus sudegintą ar nugriautą. Tikėtina, kad neprižiūrima ir nelankoma ji galėjo ir pati sunykti, o tada būti nugriauta. Dalis katalikų bažnyčios turto atsidūrė reformatų rankose.

Daug metų kalvinų bažnyčios bokšte skambėjo iš katalikų maldos namų paimtas varpas su užrašu: „*O florens Rosa, Mater Dei speciosa*“ (O žydinti rože, skaisti Dievo Motina!). Tiesa, reformatų išigalėjimui bandė pasipriešinti Žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis, pradėjęs bylas prarastoms bažnyčioms atgauti, mat Lietuvos III Statutas 1588 m. pripažino katalikų teisę atgauti nusavintą nuosavybę. Vyskupas savo pradėtą darbą apie 1606-uosius pavadė uoliam kunigui Jonui Smolkai-Kazakevičiui. Tačiau laimėti bylą dėl Šiluvos bažnyčios atgavimo buvo labai sunku, nes neturėta nuosavybės dokumentų.

Čia į sunkią ir painią istoriją įsiterpė pati Švč. M. Marija. Po jos apsireiškimo (1608 m.) atradus bažnyčios fundacijos dokumentus, paskirtasis Šiluvos klebonas kun. Jonas Kazakevičius 1622 m. laimėjo bylą dėl nuosavybės grąžinimo katalikams. Tapęs Šiluvos klebonu senosios bažnyčios vietoje pastatė nedidelę medinę bažnytėlę, atgaivino Šilinių iškilmes ir atlaidus, kur suplaukdavo gausybė žmonių. 1629-aisiais Šilinių dienomis išdalyta 11 tūkst. Eucharistijos komunijos. Todėl apie 1641-uosius pastatyta gerokai didesnė kryžiaus formos medinė bažnyčia. Po šimtmečio vysk. Antanas Tiškevičius ėmė rūpintis naujos mūrinės bažnyčios Šiluvoje statyba, nes sena darėsi per menka, mat per Marijos Apsilankymo ir Gimimo šventes čia susirinkdavo minios žmonių, atvykdavo net iš Vilniaus vyskupijos. 1760 m. pradėti statyti mūriniai Šiluvos katalikų maldos namai.

1775 m. rugsėjo 15 d. bulė popiežius Pijus VI Šiluvos bažnyčiai suteikė infulatinės prepozitūros titulą. Taigi nuo tol Šiluvos klebonai infulatai per pamaldas galėdavo dėvėti mitrą, mūvėti žiedą, naudoti pastoralą ir kitas vyskupo insignijas.

(Pabaiga kitame numeryje)

*Pagal Kauno arkivyskupijos šaltinius parengė
N. Šmerauskas*

Šiluva mūsų gyvenime ir kūryboje

Dailės, skulptūros, fotografijos menininkus, taip pat žodžio ir kt. meno kūrėjus išeivijoje kviečiame aktyviai dalyvauti pasirengime bei Jubiliejaus šventime ir savo darbuose atspindėti Šiluvą, Dievo Motinos apsireiškimo Šiluvoje įvykį. Prasminga kviesti šia Jubiliejaus tema susitikimus, ruošti parodas, plenerus, skaitymų popietes bei poezijos vakarus, vasaros stovyklas, sporto varžybas ir kt. Litanistinio švietimo ir kitas ugdymo institucijas kviečiame vaikams ir jaunimui surengti priešimo ir rankdarbių bei kitus konkursus, kurių aprašymų ir nuotraukų lauksime „Šiluvos žinioje“.

Atsiųskite savo žinias

Apsireiškimo Šiluvoje 400 m. Jubiliejų švęsti ruošiasi visi išeivijoje gyvenantys lietuviai: parapijos, misijos ir bendruomenės, organizacijos ir institucijos, parapijų klebonai ir lietuvių sielovadoje dirbantys kunigai, vienuolijos, pastoracinių tarybų nariai ir visi tikintieji. Į šią „Šiluvos žinios“ aplinkraštį prašome siųsti aprašymus bei nuotraukas iš piligriminių kelionių į Šilines Lietuvoje ar į Dievo Motinos šventoves išeivijoje, savo atsiminimų ir Dievo malonės patyrimų aprašymus. Pasidalinkime sumanymais, kaip kiekvienoje vietovėje organizuojame pasirengimą Jubiliejui, kas šia proga vyksta ar numatoma suruošti. Rašykite ir siųskite: **siluva.iseivijoje@gmail.com**, arba paštu: Šiluvos žinia, c/o Lithuanian Daily Draugas, 4545 W. 63rd Street, Chicago IL 60629, U.S.A.

© Šiluvos žinia Išeivijoje

silva.iseivioje@gmail.com

Šiluvos žinia, c/o Lithuanian Daily Draugas, 4545 W. 63rd Street, Chicago IL 60629, U.S.A.